

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS JELENTÉSE
(Második akkreditációs értékelés)

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
BENEDEK ELEK PEDAGÓGIAI KAR

2007/10/XI/3.sz. MAB határozat

2007. december 7.

I. AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

A képzési szerkezet átalakítása: Folyamatban van a hagyományos főiskolai szintű szakok (óvodapedagógus, szociálpedagógus, hitoktató) átalakítása. A 2006/2007-es tanévben megkezdődött a BA szintű Óvodapedagógia és Szociálpedagógia szakokon a képzés. Emellett három szakirányú továbbképzést és egy felsőfokú szakképzést működtetnek. Valamennyi képzésre jellemző a gyakorlati irányultság. A régióban kiterjedt szakmai kapcsolatrendszerrel épített ki a Kar a gyakorlati területtel, ennek is köszönhető a végzettek jó elhelyezkedési aránya. Az MA szintű Szociálpedagógia szak létesítése előkészületben van, illetve további néhány BA szintű szak, illetve felsőfokú szakképzés indítását tervezik.

A személyi feltételek javítása: 2002-től folyamatosan nőtt azoknak a kari oktatóknak a száma, akik elkezdték a Ph.D. tanulmányaikat. 2006-ban a tudományos fokozattal rendelkező oktatók aránya 13,2%. Jelenleg 15 oktató vesz részt doktori képzésben. A Kar tervei szerint 2011-re eléri az 50%-os minősítettségi arányt. Az oktatók oktatási és kutatási tevékenységének értékelése évente megtörténik. Az oktatók munkájának értékeléséhez felhasználják a hallgatók által készített értékeléseket is. A doktori képzésben résztvevő oktatókat a lehetőségekhez mérten anyagilag is támogatják. Az oktatók önkéntes jelentkezése alapján 2004-ben pályázati úton megtörtént a felkészítésük angol és német nyelvű alapfokú szóbeli vizsgára.

Az infrastruktúra és a szolgáltatások fejlesztése: Az előadótermek kihasználtsága maximális, átépítések, beépítések vannak folyamatban. Jelentős informatikai beruházások történtek az elmúlt években, további fejlesztéseket terveznek a géppark felújítására. Az oktatástechnikai szolgáltatások és a kari könyvtári szolgáltatás megfelelő. A hallgatók a kari honlapról minden tantárgy tematikáját letölthetik. Tervezik a távoktatási tantárgyi modulok kidolgozását.

Szervezetfejlesztés: A jelenlegi 9 tanszék 2007-től négy intézet keretében működik tovább. A szervezet átalakítása megkezdődött, de a végleges struktúra még nem alakult ki.

II. MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

A minőségértékelés {intézményi, kari szinten} meghatározó eleme a bergeni dokumentumra („Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area”) épített intézményi önértékelés alapján az alábbi területek értékelése:

- **Minőségpolitika, stratégia és minőségügyi eljárások,**
- **Programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése**
- **A hallgatók értékelése**
- **Az oktatók minőségének biztosítása**
- **Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások**
- **Belső információs rendszer**
- **Nyilvánosság**

A Stratégiai és Minőségbiztosítási Bizottság javaslatai (képzési és infrastrukturális feltételek javítása, távlati célok kialakítása, személyi feltételek biztosítása, társkarokkal

való együttműködés) a Kari tanács határozataiban megjelennek. Kiemelt feladatként kezelték a tudományos minősítéssel rendelkező oktatók számának tervszerű növelését. A tudományos tevékenység előmozdítása érdekében növelték a megrendezett hazai és nemzetközi konferenciák számát, illetve az azokon való részvételt. További jelentős minőségfejlesztési beavatkozások történtek a vizsgált időszakban: új tantervek kidolgozása, új szakok indítása, új tantárgyak bevezetése, új felnőttképzési programok indítása, új szakok és szakirányok előkészítése. (ld. Kari önértékelés 9-11. oldal). Az oktatási rektor-helyettes szóbeli tájékoztatása szerint a BEPK az egyik legstabilabb kar a NYME-en, amely képes volt kialakítani saját arculatát. A Kar gazdaságilag is egyensúlyban van. Az egyetemi integrációs folyamatban nem merültek fel különösebb nehézségek.

III. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZER ÉRTÉKELÉSE

A Benedek Elek Pedagógia Kar a „NYME Önértékelési kézikönyve” alapján elkészítette a kari akkreditációs jelentését, amit a Kari Tanács hagyott jóvá. A jelentésben leírtak, és a LB helyszíni látogatása alapján az általánosságokon túlmenően - amit az egyetemi minőségbiztosítás kapcsán leírtunk – a kari sajátosság figyelembe vételével az alábbi vonatkozó megállapításokat tesszük.

- A kar rendelkezik stratégiai tervvel és ahhoz igazodó minőségpolitikával. A kar - egyetem stratégiai irányelvein túlmenően - stratégiai célkitűzései között elsődleges szerepet kap
  - a korszerű, gyakorlatorientált oktatás,
  - a kutatás minőségbiztosítása,
  - az oktatás magas színvonalának mindenek felett való őrzése.
- A stratégiában megfogalmazottak megvalósítását erősen befolyásolják a rendelkezésre álló kari és egyetemi források nagysága, illetve annak hiánya.
- A karon 2002 óta működik a Minőségbiztosítási Bizottság, amelynek feladata a karon belül a tudományos, az oktatási, a kutatási, a művészeti és sport tevékenység követelményrendszerének biztosítása, az elméleti és gyakorlati oktatás folyamatos ellenőrzése. A kar minőségbiztosítási felelőse és a Minőségbiztosítási Bizottság titkára az általános dékán-helyettes. A Minőségbiztosítási Bizottság elnöke a dékán, tagjai a különböző szakok képviselői és a HÖK választott képviselője. A minőségért felelősek a szakfelelősök és a tanszékek vezetői is. A Minőségbiztosítási Bizottság és a Stratégiai Bizottság mivel a feladataik összefonódnak – tagjaik többsége azonos személy – többnyire együtt tartja az üléseit.
- Számos **minőségfejlesztési beavatkozás** történt a vizsgált időszakban:
  - a minősített oktatók száma – ha szerény mértékben is – de emelkedett. A jelentős változás e téren a 2007. év elejétől következik be, részben új minősített oktatók alkalmazásával, részben oktatóink tudományos fokozatszerzésével,
  - a kar a tudományos minősítés szerzésének támogatására fordított intézményi támogatás az ötszörösére növekedett a vizsgált időszakban. Jelenleg 15 fő vesz részt PhD képzésben,
  - 2001-től számos új tanterv, specializáció, önálló szakirány kidolgozására is sor került,
  - teljesen új, korszerű feltételeket teremtettek (nagyelőadó, szakkönyvtár, szemináriumi terem, oktatói szoba) a külső képzés helyszínén Pápán,
  - négy új szakot indítottak, részben társkarral közösen (KTK),
  - új tantárgyak bevezetésére is sor került, amelyek a minőségbiztosítás, a közgazdasági ismeretek, az egészségfejlesztés, valamint az Európai Unióval kapcsolatos általános és jogi ismeretek beemelését jelenti a képzés struktúrájába,
  - 7 új felnőttképzési programot dolgoztak ki és indítottak,
  - létrehoztak az Informatikai és Oktatástechnikai Csoportot, a Diákcentrumot,
  - új nyelvi és informatikai laborokat alakítottak ki,
  - szaktantermek, torna szoba és öltözők, számítógépes könyvtári olvasóterem, létrehozására, és könyvtári biztonságtechnikai rendszer kiépítésére került sor,
  - új kollégiumi férőhelyeket teremtettek a kollégium negyedik szintjének beépítésével és a Baross úti kollégiumban férőhelyek vásárlásával,

- új gyakorlati képzési helyeket vontank be a szociálpedagógus képzésbe,
- átalakítottak a tanszéki-intézeti adminisztráció működését,
- oktatásszervező és PR munkatárs segíti a képzések koordinálását, valamint
- jelentős mértékben elismerték munkatársaik minősített munkáját kitüntetésekkel, rektori és dékáni dicséretekkel.
- A felnőttképzés minőségbiztosítási rendszere megegyezik a szakok minőségbiztosítási rendszerével. A kari minőségbiztosítási rendszerének felnőttképzésre vonatkozó specialitásai még kidolgozásra várnak.
- A hallgatók gyakorlati képzését segítik elő a gyakorló óvodákban töltött képzési idő. A kar hallgatói 5 óvodában 15 gyerekcsoportban tevékenykednek. A karnak jó kapcsolatai vannak a gyakorló intézményekkel.
- Minden hallgató a Tanulmányi Tájékoztatóban írott formában, a honlapon elektronikus formában hozzáfér az őt érintő szabályzatokhoz. A Hallgatói követelményrendszer (amely a hallgatókra vonatkozó összes szabályzatot magába foglalja) rögzíti a hallgatói hiányzásnak, betegségnek és egyéb méltányos körülményeknek feltételeit. A leírtak következtében világos a van. A szabályzat betartásáról és az esetleges problémák elbírálásáról a Tanulmányi Bizottság gondoskodik. A tájékoztatás további javítására 2006 szeptemberétől a kar Diákcentrum irodát működtet.
- A hallgatói elégedettség megismerése céljából felméréseket végezett a kar 2000-ben, amikor az oktatókról és az oktatott tárgyakról, valamint 2006. év végén, amikor az oktatókról és a kari szolgáltatásokról kérdezték hallgatóinkat. A 2000-es reprezentatív felmérés 8000 kérdőívet dolgozott fel. Eredményei azt mutatták, a hallgatók maximálisan elégedettek voltak az oktatás minőségével (10-es skálán kari átlag 8,66). A 2006-os felmérés, mely szintén reprezentatív volt (7673 db) és önkéntes alapon töltötték ki a hallgatók hasonlóan magas értékek szolgáltatott az oktatás minőségére. A kérdések összesített átlag 8,89 értéke még a 2000-es értéket (8,66) is meghaladja. A 2006-ban a kari szolgáltatásokról is készült felmérés, mely 280 nappali tagozatos hallgató által kitöltött kérdőíven alapult
- Hangsúlyt fektetnek az egyéni továbbképzések támogatására, biztosítják a további szakirányú diplomák megszerzését, szaktanfolyamokon való részvétel lehetőségét. Jelenleg is 15-en vesznek részt Ph.D. képzésben. A kar oktatói minden szakunkon megfelelnek a szakmai és a MAB követelményeinek. A tantárgyfelelősök vezető oktatók, egy fő kivételével teljes munkaidőben foglalkoztatottak a karon. Az oktatók rendelkeznek karrier tervvel és tudományos fokozat szerzési programmal.
- A kari könyvtár az utóbbi időben dinamikusan növekedett, a képzést kielégíti. A könyvtári szolgáltatás megfelelő. A Nemzetiségi és Idegen nyelvi tanszék 5000 kötetes könyvtárral rendelkezik.
- Nyelvi képzés négy féléven át, ingyen heti négy órában történik. Nyelvvizsga felkészítés biztosított.
- A karral szemben támasztott igények és elvárások ismerete formális és informális csatornákon egyaránt eljutnak az érintettekhez. A szakmai észrevételek és elvárások formális csatornáit:
  - vezetői értekezletek,
  - kari tanácsülések,
  - Minőségbiztosítási és Stratégiai Bizottsági értekezletek,
  - Tanszékvezetői Tanács ülések,
  - össz-dolgozói és össz-oktatói értekezletek
  - a tereptanári értekezletek,
  - a gyakorló intézmények heti szakmai megbeszélései,
  - a záróvizsga-elnökök szóbeli és írásbeli véleményei, valamint
  - a jelenlegi és volt hallgatóink szakmai fórumai.

Az ülések jegyzőkönyvei mindenki számára hozzáférhetőek a könyvtárban és a Dékáni Hivatalban.

- A kari honlap 1998-tól létezik, amely több átalakuláson ment keresztül. A legutolsó 2006-ban, az egységes egyetemi honlap szellemében történt/történik. A honlap célcsoportonként van szervezve, hogy a felhasználók könnyen megtalálják a keresett információkat. A nyilvánosság egyik fontos része az egyetemi és kari nyilvános dokumentumok, szabályzatok megléte a honlapon. Tekintettel arra, hogy a szabályzatok az új Felsőoktatási Törvény következtében alapjaiban változtak meg, és még jelenleg sincsenek teljes egészében elfogadva, ezért ennek a honlaprésznek a kialakítása is húzódik.
- Az NYME BPK-n 2006 végén lezajlott önértékelés által indukált pozitív folyamatok:
  1. Gyakoribb Minőségbiztosítási Bizottsági - sokszor a Stratégiai Bizottsággal közösen - ülések, új ötletek a az infrastruktúra, a szervezeti, a humán erőforrás és képzés jellegű fejlesztésekre vonatkoznak
  2. Kari Információs Rendszer kiépítése, tovább fejlesztése. 2007. elején már vannak működő moduljai, amelyek az adatok (oktatói publikációk, tantárgyi tematikák, pályázatok, stb.) adatbázisba szervezése folytán rendezték és mindenki számára áttekinthetőbbé tették ezeket az adatokat.
  3. A honlap tovább fejlesztése. A honlap jelentősége - az akkreditációs folyamatnak is köszönhetően - mindenki számára világossá vált, egyre több kollégánk nézi, figyeli és igényli a friss adatok (rendezvények, hallgatói anyagok, képi dokumentumok) szerepeltetését.
  4. Az akkreditációra való felkészülés hívta életre a középiskolásokat megszólító kampányunk kibővítését, mely a direkt iskolalátogatásoktól az újra gondolt nyílt napokig alapvető változást hozott a kar PR szemléletében. (kampányteamek, plakátok, szóróanyagok, „felvételizőknek” fül a honlapon, saját dizájner alkalmazása, stb.)
  5. Hallgatói hagyományok megújítása. A hallgatók - látva a változásokat - kezdeményezték a kar hallgatói hagyományainak újra gondolását, javasolták a selmeci hagyományokhoz való csatlakozást, új kari uniformisokat terveztek, azokat kiállították és megszavaztatták társaikat a tervekről.
- A kar vezetésének célja, hogy az egyetem által 2006-ban elfogadott minőségfejlesztési programba illeszkedő egységes kari rendszer jöjjön létre. Ennek megvalósítása érdekében a következő lépéseket tervezi a közeljövőben:
  - A minőségbiztosítási rendszer szervezettebb működtetése,
  - a kar új szervezeti struktúrájának megszilárdítása, az új kommunikációs utak bejárata,
  - a kar oktatási és kutatási tevékenységében a visszacsatolási rendszerek szabályozása, a szabályok, elvárások kommunikálása és a rendszer következetes, ellenőrzött működtetése,
  - a kari szakmai műhelyek kialakulásának ösztönzése,
  - a humán erőforrás gazdálkodási irány folytatása: PhD tanulmányok ösztönzése, új minősített oktatók felvétele,
  - a kar kitörési pontjainak megfelelően:
    - új alapszak (Vizuális kommunikáció BA) indítása,
    - új mesterszakok (Szociálpedagógus MA, Korai nyelvfejlesztés MA) alapítása, indítása,
    - új FSZ képzések (szociális gyermek- és ifjúságvédelmi asszisztens, mentálhigiénés asszisztens) kidolgozása, indítása,
    - új továbbképzések (gyermektanulmányi szakértő pedagógus szakirányú továbbképzés, fiatalkori rekreáció szervező pedagógus szakirányú továbbképzés) kidolgozása, alapítása, indítása,
  - elmozdulás az e-learning oktatási technika és módszerek irányába,
  - a meglévő munkaerőpiaci kapcsolatokban rejlő információforrások jobb kiaknázása,
  - a karrierkövetési rendszer beindítása és beépítése az oktatás visszajelző-rendszerébe,
  - teljes dolgozói elégedettség mérések rendszerének kidolgozása és működtetése,
  - a kari honlap továbbfejlesztése, a kar PR tevékenységének szabályozása és erősítése.

A karvezetésének eddigi munkája (főleg az akkreditáció kapcsán), a már meglévő minőségbiztosítási elemek továbbvitele, a programban megfogalmazott feladatok véghezvitele és

mind ehhez társuló lelkesedés záloga lehet egy kari sajátosságokat is figyelembe vevő, karon működő minőségbiztosítási tevékenységnek.

IV. TUDOMÁNYÁGANKÉNTI ÖSSZEGZŐ ÉRTÉKELÉS

1. Neveléstudományok

FSz képzés:

Képzés megnevezése: **Csecsemő és kisgyermeknevelő-gondozó**

Képzési forma: nappali, levelező, esti

A **Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó** felsőfokú szakképzési szak tartalmában, s a hallgatók továbbtanulási lehetőségeit tekintve szervesen kapcsolódik az óvodapedagógus szakhoz. Az oktatás magas színvonalú; a Kar megteremtette a rendkívül eszközigényes gyakorlati képzés valamennyi feltételét. A nappali és levelező tagozaton zajló képzés létszáma nem túl magas, de nem csökken, sőt, a 2007-es tanévre – ellentétben az alapképzési szakokkal – valamelyest nőtt is. Az oktatók (szakfelelős Németh Gyuláné főiskolai adjunktus) lelkiismeretes munkát végeznek a szakon, talán csak arra a volt hallgatói megjegyzésre kell figyelmet fordítaniuk, amely szerint nincs érdemi különbség az óvodapedagógus és a csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakok tartalma között. Feltehetően az egybeesés nem a képzési dokumentumokban, hanem az oktatás napi gyakorlatában mutatható ki.

A Kar – együttműködésben az egri főiskola és más képzőhelyek szakembereivel – az óvodapedagógus, tanító képzési ágon belül Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó alapszak (BA) alapítását és indítását tervezi. E munkálat elvégzéséhez az intézmény rendelkezik a szükséges szakértelemmel és képzési tapasztalattal.

Alapképzések (a hagyományos, kifutó szakok):

Szak megnevezése: **Hitoktató óvodapedagógus**

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali

Egyéb tudományági besorolása: hittudomány

„Jogutód” szakja: Katekéta-lelkipásztori munkatárs BA, itt nincs

A hittanár-óvodapedagógus képzés kifutó képzés. Az óvodapedagógus képzés értékelését lásd lejjebb. A hitoktató szak indításában és működtetésében a budapesti Evangélikus Teológiai Akadémia vesz részt. A helyszíni látogatás során az LB tagjai beszélgetést folytattak a képzésben részt vevő oktatókkal és hallgatókkal. A képzés személyi és tárgyi feltételei adottak, színvonala megfelel a MAB kritériumainak.

Szak megnevezése: **Hittanár-szociálpedagógus**

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali

Egyéb tudományági besorolása: hittudomány, szociológiai tudományok

„Jogutód” szakjai: Katekéta-lelkipásztori munkatárs BA, itt nincs,
Szociálpedagógia BA

A hittanár-óvodapedagógus képzés kifutó képzés. Az óvodapedagógus képzés értékelését lásd lejjebb. A szociálpedagógus szak indításában és működtetésében a budapesti Evangélikus Teológiai Akadémia vesz részt. A helyszíni látogatás során az LB tagjai beszélgetést folytattak a képzésben részt vevő oktatókkal és hallgatókkal. A képzés személyi és tárgyi feltételei adottak, színvonala megfelel a MAB kritériumainak.

Szak megnevezése: **Óvodapedagógus**

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali, levelező, diplomás levelező

„Jogutód” szakja: Óvodapedagógus BA (nemzetiségi szakirányokkal)

A Benedek Elek Pedagógiai Kar jogelőd intézményeiben nagy hagyományú, országos hírű óvodapedagógus képzés zajlott. A Kar őrzi a tradíciókat, de a bolognai folyamatnak megfelelő új rendszerű oktatásban új, korszerű tantervek alapján dolgozik. Az óvodapedagógia szakon és a német nemzetiségi szakirányon a képesítési követelményekben rögzített kompetenciák megszerzését a szak kurzusai biztosítják, a szak főtárgyai megfelelnek a MAB akkreditációs követelményeknek.

A képzés tartalma, a tantárgyak szerkezeti struktúrája és tartalma igazodik az elsajátítandó szakmai kompetenciákhoz, amelyek az elméleti ismereteken túl az ismeretek alkalmazására, a szakmai attitűdök és a magatartásminták elsajátítására terjednek ki. A szak főtárgyai megfelelnek a MAB akkreditációs követelményrendszerének. Az alapozó ismereteket és a szakmai törzstárgyak anyagát jól egészítik ki a speciális programok (angol, német nyelv az óvodában, béby-sitter képzés angol és német nyelven, illetve a szabadon választható gyermek-és gyógytestnevelés).

Az oktatás színvonala megfelelő, szinte valamennyi műveltségterületen tapasztalhattuk, hogy rendkívül gyakorlatias: az elméleti ismeretek azonnal az óvodai gyakorlatban (ritkábban az értelmiségi létforma keretében) történő felhasználás, alkalmazás összefüggés-rendszerébe kerülnek. Különösen erősen demonstrálják ezt a Kar oktatói által kidolgozott segédeszközök (pl. Zsámboki Károlyné matematika tankönyvei, Bucsy Gellértné PhD. és Katona György által készített testnevelés-módszertani digitális tankönyv). Ez az irányultság nem teszi feleslegessé és lehetetlenné az arra irányuló törekvést, hogy az alapképzés felkészítsen a MA szintű pedagógia szakos továbbtanulásra.

Aprólékos gonddal kidolgozott képzési (és minőségbiztosítási) rendszere van a *német nemzetiségi szakiránynak*. A 2005-ös tanévig önálló szakként működő képzés országosan elismert eredményeket mondhat magáénak. Úgy tűnik, a tanterv átalakításának nehézségei után már rátaláltak az új rendszerű, bolognai képzésben is hatékony oktatás formáira.

Ugyanakkor problematikusnak látszik az a kezdeményezés, amely a „Korai nyelvfejlesztés” néven akar az óvodapedagógusok számára MA (a vezetői önértékelés fogalmazásában: „Korai nyelvfejlesztés” alapszak, MA sic!) szakot kidolgozni. Túl a korai nyelvfejlesztés szakmai vitáin az óvodapedagógus, tanító képzési ág alapszakjainak egyértelműen a mester szintű pedagógia szak (korábban az intézmény, a Kar által is szerződésileg vállalt) folytatása.

A szak *személyi-oktatói* feltételei: a szakfelelős és a „Testnevelés és módszertana” szakmai törzstantárgyának a felelőse Bucsy Gellértné PhD egyetemi docens, aki megfelel a szakmai és a MAB követelményeknek. 1982 óta a Kar, illetve jogelőd intézményeinek a főállású oktatója. Munkássága tudományági besorolása: sporttudomány (neveléstudomány). Tudományos-szakmai tevékenysége részben az óvodapedagógus szakhoz kapcsolódik. A szak alapozó és szakmai fő törzstárgyainak felelősei vezető oktatók, Dr. Marosvölgyi Béla kivételével teljes munkaidőben foglalkoztatottak a karon. Három oktató tudományos fokozattal rendelkezik, hat fő egyetemi doktori fokozatot szerzett.

Az óvodapedagógia szak a személyi feltételek szempontjából a minimumkövetelményeknek megfelel. 2007. január elseje után azonban mind az alapszakon, mind annak szakirányán felül kell vizsgálni személyi feltételeket. A szigorúbb (általános) akkreditációs feltételeknek való megfelelést

részben a doktori tanulmányokat befejezők fokozatszerzésétől, részben más felsőoktatási intézmények (BME, ME) itt is munkát vállaló szakembereitől várják. (A felsőoktatási törvény azonban választásra kényszeríti a ma kettős munkaviszonyban foglalkoztatottakat, ennek kimenetelében ma még nem lehet biztos az Kar vezetése.)

Az oktatás *infrastruktúrája* megfelelő, mind a tárgyi feltételeket, mind az adminisztratív szervezettséget tekintve. (Különösen sikeresnek tűnik a tanulmányi osztály munkájának minőségbiztosítása.)

A képzés feltételei között nagy jelentősége van a gyakorló helyeknek: Az egyetem rendelkezik *két gyakorló óvodával*, melyekben 10 gyermekcsoportban nyílik lehetőség gyakorlati képzésre. Ebből két csoport német nemzetiségi óvodai csoport a szakirány képzési feladatainak megvalósítására; 4 csoport szobája belga tükörrel felszerelt, melyekben a képzés szempontjából szükséges megfigyelések lehetségesek a gyermekcsoport nevelőmunkájának megzavarása nélkül. A gyakorlati képzés zavartalan biztosítása és a kiscsoportos gyakorlati képzés megvalósítása érdekében szükséges a képzés kibővítése három önkormányzati óvodában 5 gyermekcsoportban is. A német nemzetiségi (valójában kétnyelvű óvodában) precízen folyik a gyakorlati képzés. A hallgatóknak lehetőségük van 4 különböző óvodai programot megismerni a hozzátartozó infrastruktúrával együtt. Az óvónők jól képzett szakemberek; az épület jó állapotú, igen kellemes zöld természeti környezetben működik. A szakfelelős és a szakvezetők között kiváló munkakapcsolat alakult ki.

A szakon a hallgatói *létszámok csökkenését* a vizsgált időszakban befolyásolták a szakmacsoporton belüli, központilag meghatározott felvételi létszámcsökkentés és a szakmában kialakult kereseti és elhelyezkedési viszonyok. A fogyó hallgatói létszám negatív hatásai könnyen beláthatóak: a Kar középtávú perspektíváit is érintheti a radikális csökkenés. Ugyanakkor a kialakult helyzet kétségtelenül még intenzívebbé, mondhatni családi légkörűvé teszi az oktatást: az oktatók név szerint ismerik valamennyi diákjukat, tudnak képességeikről, érdeklődési körükről s ambicionálják is a személyre szóló fejlesztést. Különösképpen jellemző ez a művészeti műveltségi területek tanáira. Hasonló tapasztalatokat szerezhettünk a gyakorlati képzésben is.

Az oktatás *kutatási-fejlesztési háttere* a fentiekben tárgyalt szakokon (a minősített oktatók alacsony száma ellenére is) kielégítő. Az alkalmazott jellegű kutatások, fejlesztések regionális érdekűek, mennyiségi mutatóikat tekintve többségük a neveléstudomány területén zajlik, az eredmények – a nem túl intenzív – publikálási tevékenység és konferencia-előadások révén nyilvánosak. Megítélésünk szerint azonban a kutatások jellege, színvonala, a Kar tudományos potenciálja önmagában nem elégséges alap *doktori iskolai program* létrehozásához, érdemi működtetéséhez, ezért megfontolandó doktori iskolai alprogram létrehozása a Közgazdaságtudományi Kar Doktori iskolájában.

Az intézmény törekszik az oktatással (és a Kar vezetésének munkájával) kapcsolatos *hallgatói elégedettség* megismerésére. Ennek keretei a minőségbiztosítás rendszerében kidolgozottak, de pl. a hallgatói értékelés mechanizmusa még nem működik. A Látogató Bizottság találkozott jelenlegi és végzett hallgatókkal. Benyomásunk egyértelműen pozitív volt: valamennyi véleményt-nyilvánító hasznosnak, magas színvonalúnak ítélte az oktatást; a siker feltételeként az oktatók szakmai felkészültségét és a hallgatókkal kialakított jó személyes kapcsolatot említette. Feltűnő volt a végzetek pálya iránti elkötelezettsége, illetve a diákok tájékozottsága a Kar előtt álló feladatokban, lehetőségekben.

Szak megnevezése: Német nemzetiségi óvodapedagógus

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali, levelező, diplomás levelező

„Jogutód” szakja: Óvodapedagógus BA (nemzetiségi szakirányokkal)

Szak megnevezése: Szociálpedagógus

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali, levelező, esti, diplomás levelező, kihelyezett levelező (Pápa)

Egyéb tudományos besorolása: szociológiai tudományok

„Jogutód” szakja: Szociálpedagógia BA

Az ország különböző felsőoktatási intézményeiben működő hagyományos főiskolai szintű Szociálpedagógia szakok oktatói szakmai munkakapcsolatban álltak/állnak egymással. Ebben az együttműködésben dolgozták ki együtt a BA szintű Szociálpedagógiai szakot. A képzési időt a korábbi 8 szemeszterről lecsökkentették 6 szemeszterre, átalakították a tantárgyi struktúrát, felújították a képzési tartalmakat, és a munka kezdetétől tervbe vették a 4 féléves MA szintű Szociálpedagógia szak kidolgozását, bevezetését. Ebben a munkafolyamatban a BEPK munkatársai intenzíven közreműködtek. A Szociálpedagógia szakon állandósult a Karon a legmagasabb hallgatólétszám. A létszám stabilizálásához hozzájárult a kihelyezett tagozaton folyó képzés. Folyamatosan fejlesztették a pápai kihelyezett képzés működési feltételeit. Megtörtént a pápai szociálpedagógus-képzés helyszínének teljes felújítása, az oktatás feltételeinek korszerűsítése (nagyelőadó, szakkönyvtár, szemináriumi termek, oktatói szoba kialakítása) a Veszprémi Egyetemmel való együttműködésben.

Szakirányú továbbképzések:

Szak megnevezése: Pedagógus szakvizsgára felkészítő

Képzési forma: levelező

A Kari önértékelés c. kötet megjegyzi, hogy három szakirányú továbbképzés működik a Karon, azonban ezekről nem közöl további információt.

A hallgatókkal való találkozás során többen is elmondták, hogy a szakirányon szerzett tudást munkájukban jól tudják alkalmazni. A képzés személyi és tárgyi feltételei adottak.

Szak megnevezése: Család- és gyermekvédelem pedagógiája

Képzési forma: levelező

A hallgatókkal való találkozás során többen is elmondták, hogy a szakirányon szerzett tudást a családvédelmi szolgálatokban tudják jól alkalmazni. A képzés személyi és tárgyi feltételei adottak.

Szak megnevezése: Tánc- és drámapedagógia

Képzési forma: levelező

A hallgatókkal való találkozás során többen is elmondták, hogy a szakirányon szerzett tudást a családvédelmi szolgálatokban tudják jól alkalmazni. A képzés személyi és tárgyi feltételei adottak.

A tudományágban folyó képzések általános értékelése:

A képzés tartalma, a tantárgyak szerkezeti struktúrája és tartalma igazodik az elsajátítandó szakmai kompetenciákhoz, amelyek az elméleti ismereteken túl az ismeretek alkalmazására, a szakmai attitűdök és a magatartásminták elsajátítására terjednek ki. A szak főtárgyai megfelelnek a MAB akkreditációs követelményrendszerének. Az alapozó ismereteket és a szakmai törzstárgyak anyagát jól egészítik ki a speciális programok (angol, német nyelv az óvodában, béby-sitter képzés angol és német nyelven, illetve a szabadon választható gyermek-és gyógytestnevelés).

A tudományágban az intézmény (kar) milyen szintű képzésre képes: FSz és/vagy A és/vagy M és/vagy PhD

Jelenleg a kar FSz és A szintű képzésre képes az adott tudományágban.

2. Gazdálkodás- és szervezéstudományok

FSz képzés:

Képzés megnevezése: Gazdasági idegen nyelvi levelező

Képzési forma: nappali, levelező, esti

A szakot csak 2007-ben indították, ezért a pontos vélemény-alkotáshoz még nem áll rendelkezésre elegendő információ. Általánosságban kimondható, hogy a kar a Gazdasági idegen nyelvi levelező felsőfokú szakképzés eredményes megvalósítására képes, annak személyi és tárgyi feltételeivel rendelkezik.

A tudományágban az intézmény (kar) milyen szintű képzésre képes:

A jelenlegi oktatógárdával a kar egyes FSz-képzésekre alkalmas.

V. KÉPZÉSI ÁGANKÉNT AZ ÚJ TÍPUSÚ ALAPSZAKOKON FOLYÓ KÉPZÉSEK ÉRTÉKELÉSE
(A kari tagozódású intézményeknél a IV. és V. pontokat csak a karoknál kell megadni!)

1. Óvodapedagógus, tanító képzési ág

Szak megnevezése: Óvodapedagógus

Szakirányok megnevezése: német nemzetiségi

Képzési szint: BSc / BA

Képzési forma: nappali, levelező, diplomás levelező

„Jogelőd” szakja: Óvodapedagógus

A Benedek Elek Pedagógiai Kar jogelőd intézményeiben nagy hagyományú, országos hírű óvodapedagógus képzés zajlott. A Kar őrzi a tradíciókat, de a bolognai folyamatnak megfelelő új rendszerű oktatásban új, korszerű tantervek alapján dolgozik. Az óvodapedagógia szakon és a német nemzetiségi szakirányon a képesítési követelményekben rögzített kompetenciák megszerzését a szak kurzusai biztosítják, a szak főtárgyai megfelelnek a MAB akkreditációs követelményeinek.

A képzés tartalma, a tantárgyak szerkezeti struktúrája és tartalma igazodik az elsajátítandó szakmai kompetenciákhoz, amelyek az elméleti ismereteken túl az ismeretek alkalmazására, a szakmai attitűdök és a magatartásminták elsajátítására terjednek ki. A szak főtárgyai megfelelnek a MAB akkreditációs követelményrendszerének. Az alapozó ismereteket és a szakmai törzstárgyak

anyagát jól egészítik ki a speciális programok (angol, német nyelv az óvodában, béby-sitter képzés angol és német nyelven, illetve a szabadon választható gyermek-és gyógytestnevelés).

Az oktatás színvonala megfelelő, szinte valamennyi műveltségterületen tapasztalhattuk, hogy rendkívül gyakorlatias: az elméleti ismeretek azonnal az óvodai gyakorlatban (ritkábban az értelmiségi létforma keretében) történő felhasználás, alkalmazás összefüggés-rendszerébe kerülnek. Különösen erősen demonstrálják ezt a Kar oktatói által kidolgozott segédeszközök (pl. Zsámboki Károlyné matematika tankönyvei, Bucsy Gellértné PhD. és Katona György által készített testnevelés-módszertani digitális tankönyv). Ez az irányultság nem teszi feleslegessé és lehetetlenné az arra irányuló törekvést, hogy az alapképzés felkészítsen a MA szintű pedagógia szakos továbbtanulásra.

Aprólékos gonddal kidolgozott képzési (és minőségbiztosítási) rendszere van a *német nemzetiségi szakiránynak*. A 2005-ös tanévig önálló szakként működő képzés országosan elismert eredményeket mondhat magáénak. Úgy tűnik, a tanterv átalakításának nehézségei után már rátaláltak az új rendszerű, bolognai képzésben is hatékony oktatás formáira.

Ugyanakkor problematikusnak látszik az a kezdeményezés, amely a „Korai nyelvfejlés” néven akar az óvodapedagógusok számára MA (a vezetői önértékelés fogalmazásában: „Korai nyelvfejlés” alapszak, MA sic!) szakot kidolgozni. Túl a korai nyelvfejlés szakmai vitáin az óvodapedagógus, tanító képzési ág alapszakjainak egyértelműen a mester szintű pedagógia szak (korábban az intézmény, a Kar által is szerződésileg vállalt) folytatása.

A szak *személyi-oktatói* feltételei: a szakfelelős és a „Testnevelés és módszertana” szakmai törzstantárgyának a felelőse Bucsy Gellértné PhD egyetemi docens, aki megfelel a szakmai és a MAB követelményeknek. 1982 óta a Kar, illetve jogelőd intézményeinek a főállású oktatója. Munkássága tudományági besorolása: sporttudomány (neveléstudomány). Tudományos-szakmai tevékenysége részben az óvodapedagógus szakhoz kapcsolódik. A szak alapozó és szakmai fő törzstantárgyainak felelősei vezető oktatók, Dr. Marosvölgyi Béla kivételével teljes munkaidőben foglalkoztatottak a karon. Három oktató tudományos fokozattal rendelkezik, hat fő egyetemi doktori fokozatot szerzett.

Az óvodapedagógia szak a személyi feltételek szempontjából a minimumkövetelményeknek megfelel. 2007. január elseje után azonban mind az alapszakon, mind annak szakirányán felül kell vizsgálni személyi feltételeket. A szigorúbb (általános) akkreditációs feltételeknek való megfelelést részben a doktori tanulmányokat befejezők fokozatszerzésétől, részben más felsőoktatási intézmények (BME, ME) itt is munkát vállaló szakembereitől várják. (A felsőoktatási törvény azonban választásra kényszeríti a ma kettős munkaviszonyban foglalkoztatottakat, ennek kimenetelében ma még nem lehet biztos az Kar vezetése.)

Az oktatás *infrastruktúrája* megfelelő, mind a tárgyi feltételeket, mind az adminisztratív szervezettséget tekintve. (Különösen sikeresnek tűnik a tanulmányi osztály munkájának minőségbiztosítása.)

A képzés feltételei között nagy jelentősége van a gyakorló helyeknek: Az egyetem rendelkezik *két gyakorló óvodával*, melyekben 10 gyermekcsoportban nyílik lehetőség gyakorlati képzésre. Ebből két csoport német nemzetiségi óvodai csoport a szakirány képzési feladatainak megvalósítására; 4 csoport szobája belga tükörrel felszerelt, melyekben a képzés szempontjából szükséges megfigyelések lehetségesek a gyermekcsoport nevelőmunkájának megzavarása nélkül. A gyakorlati képzés zavartalan biztosítása és a kiscsoportos gyakorlati képzés megvalósítása érdekében szükséges a képzés kibővítése három önkormányzati óvodában 5 gyermekcsoportban is. A német nemzetiségi (valójában kétnyelvű óvodában) precízen folyik a gyakorlati képzés. A hallgatóknak lehetőségük van 4 különböző óvodai programot megismerni a hozzátartozó infrastruktúrával együtt. Az óvónők jól képzett szakemberek; az épület jó állagú, igen kellemes zöld természeti környezetben működik. A szakfelelős és a szakvezetők között kiváló munkakapcsolat alakult ki.

A szakon a hallgatói létszámok csökkenését a vizsgált időszakban befolyásolták a szakmacsoporton belüli, központilag meghatározott felvételi létszámcsökkentés és a szakmában kialakult kereseti és elhelyezkedési viszonyok. A fogyó hallgatói létszám negatív hatásai könnyen beláthatóak: a Kar középtávú perspektíváit is érintheti a radikális csökkenés. Ugyanakkor a kialakult helyzet kétségtelenül még intenzívebbé, mondhatni családi légkörűvé teszi az oktatást: az oktatók név szerint ismerik valamennyi diákjukat, tudnak képességeikről, érdeklődési körükről s ambicionálják is a személyre szóló fejlesztést. Különösképpen jellemző ez a művészeti műveltségi területek tanáira. Hasonló tapasztalatokat szerezhettünk a gyakorlati képzésben is.

Az oktatás *kutatási-fejlesztési háttere* a fentiekben tárgyalt szakokon (a minősített oktatók alacsony száma ellenére is) kielégítő. Az alkalmazott jellegű kutatások, fejlesztések regionális érdekűek, mennyiségi mutatóikat tekintve többségük a neveléstudomány területén zajlik, az eredmények – a nem túl intenzív – publikálási tevékenység és konferencia-előadások révén nyilvánosak. Megítélésünk szerint azonban a kutatások jellege, színvonala, a Kar tudományos potenciálja nem elégséges alap *doktori iskolai program* létrehozásához, érdemi működtetéséhez.

Az intézmény törekszik az oktatással (és a Kar vezetésének munkájával) kapcsolatos *hallgatói elégedettség* megismerésére. Ennek keretei a minőségbiztosítás rendszerében kidolgozottak, de pl. a hallgatói értékelés mechanizmusa még nem működik. A Látogató Bizottság találkozott jelenlegi és végzett hallgatókkal. Benyomásunk egyértelműen pozitív volt: valamennyi véleményt-nyilvánító hasznosnak, magas színvonalúnak ítélte az oktatást; a siker feltételeként az oktatók szakmai felkészültségét és a hallgatókkal kialakított jó személyes kapcsolatot említette. Feltűnő volt a végzetek pálya iránti elkötelezettsége, illetve a diákok tájékozottsága a Kar előtt álló feladatokban, lehetőségekben.

2. Szociális képzési ág

Szak megnevezése: Szociálpedagógia

Képzési szint: BSc / BA

Képzési forma: nappali, levelező, esti, diplomás levelező, kihelyezett levelező (Pápa)

„Jogelőd” szakja: Szociálpedagógus

A képzési ágban folyó képzés(ek) általános értékelése:

A BA szintű Szociálpedagógia szak indítása a 2006/2007-es tanévben megtörtént. A hagyományos főiskolai Szociálpedagógia szakon párhuzamosan tovább folyik a képzés, kimenő rendszerben. A NYME-en a szociálpedagógus-képzésben a szakgazda feladatokat a soproni BPK látja el. A Karon létrehozott Szociális Szakmai Műhely közreműködött a BA szintű Szociálpedagógia szak általános tantervének kidolgozásában. A szakfelelős (társadalomtudományi Ph.D.-vel rendelkezik) és a főtárgy felelősök megfelelnek a MAB által támasztott elvárásoknak. A szakfelelős társadalomtudományi Ph.D. fokozattal és több mint 30 éves szakmai és oktatói tapasztalattal rendelkezik a szociális képzés területén. A főtárgyak felelősei közül 8 oktató rendelkezik Ph.D. fokozattal. A szak tárgyainak oktatói több mint 90%-ban főállású oktatói az intézménynek. 15 oktató vesz részt Ph.D. képzésben. A részfoglalkozású munkatársak a gyakorlatban dolgozó szakemberek. A székhelyen kívüli képzésben (1995 óta Pápa) a szakfelelős és a főtárgyak felelősei ugyanazon oktatók, mint Sopronban.

A BA szintű Szociálpedagógia szak képzési és kimeneti követelményei és a tantárgyak ismeretanyagai összhangban vannak a munkaerőpiaci elvárásokkal. Az oktatók figyelembe veszik a szakma változásait, a képzési tartalmak fejlesztése megtörténik. A BA szintű Szociálpedagógia szak képzési ideje rövidebb, tantárgyi struktúrája más felépítésű, mint a hagyományos Szociálpedagógia szakon. Ez a változás átmeneti átállási problémákat okoz. A szak oktatásához szükséges infrastrukturális feltételek megfelelő mértékben állnak rendelkezésre. A szakon folyó tudományos munka, publikációs tevékenység megítélése nem könnyű, mivel erre vonatkozóan vagy intézményi

összesítő adatok, vagy tudományágak szerinti összesítő adatok állnak rendelkezésre. Az egy oktatóra jutó publikációk száma a vizsgált időszakban (a jelentős arányt képviselő szakmai előadásokkal együtt) 14 darab.

A hallgatói létszám enyhén emelkedett a vizsgált időszakban. A lemorzsolódás 2-3%-os, de a diplomához jutás aránya nem kedvező. A nyelvvizsga követelmény miatt akár a 26%-ot is eléri azok aránya, akik nem kapnak diplomát. A levelező és esti tagozatos hallgatók nagyobb arányban jutnak el a diplomáig, ez a nyelvvizsgára vonatkozó kordedvezményrel függ össze. A hallgatói eredmények értékelése a szociálpedagógia szakos hallgatók által látogatott gyakorlóhelyek vezetői és munkatársai által szóban és írásban történik. Rendszeresen a minden félév kezdetén megtartott tereptanári értekezletek. A Szociálpedagógia szak gyakorlati képzési helyeinek száma Sopronban és környékén 31, Pápán és környékén 38. Bevezették ezen a szakon is a nagyon kedvelt angol-német nyelvű Baby-sitter és gyermekfelügyelő specializációt. A végzett hallgatókkal kapcsolatban jók a munkaerőpiaci visszajelzések. A hallgatók bevonása a TDK munkába javuló tendenciát mutat. 2005-ben a BPK-án rendezték meg a XXVII. OTDK tantárgypedagógiai és oktatástechnológiai szekcióját.

A Szociálpedagógia szakon képzésfejlesztő munka folyik. Konzorcium keretében, melynek a BEPK a vezető intézménye, a közelmúltban kidolgozták az MA szintű Szociálpedagógia szak létesítésének dokumentumait. Elkészült továbbá egy tervezet arról, hogy a Kar miként tudna bekapcsolódni a doktori képzésbe a szociológia/társadalomtudományok területén.

A BA szintű Szociálpedagógia szak önértékelése (ld. értékelési skálák) a látogatás alapján megerősíthető (5).

VI. A KAR TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK

Tervezett új képzések:

- Vizuális kommunikáció BA
- Szociálpedagógia MA
- Mentálhigiénés asszisztens FSZ
- Szociális gyermek- és ifjúságvédelmi asszisztens FSZ
- Gazdasági idegen nyelvi levelező FSZ
- Gyermektanulmányi szakértő (P)
- Fiatalokori rekreáció szervező (P)
- Angol baby-sitter és gyermekfelügyelő (P)
- Német baby-sitter és gyermekfelügyelő (P)
- Angol nyelv az óvodában (P)
- Német nyelv az óvodában (P)
- Német nemzetiségi óvodapedagógus (P)

A kari önértékelés szükségszerűnek tartja a minősített, nyelvvizsgával rendelkező oktatók számának, valamint a tudományos kutatások volumenének és színvonalának emelését.

Gyengeségként említi az önértékelés (16. oldal), hogy nincs kidolgozott és rendszeres, írásos-kérdőíves megvizsgálása a felhasználói szférának, valamint a nem megfelelő szintű nyelvtudást.

A tervezett eredmények és az elért eredmények egybevetése azt jelzi, hogy a Karon további intenzív fejlesztő munka szükséges.

A Kar arculatának kialakításában a művészeti tárgyak oktatói kiemelkedően részt vállaltak.

